

UCHWAŁA NR VII/30/2011
Rady Gminy w Olszanicy
z dnia 24 marca 2011 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie
Olszanica**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) Rada Gminy w Olszanicy

u c h w a ł a, c o n a s t ę p u j e :

§ 1

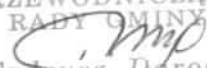
Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olszanica na lata 2011-2015, którego treść stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Olszanica.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Tadeusz Dąrosz

**Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Olszanica
na lata 2011 - 2015**

Wstęp

Przemocą w rodzinie określone jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych, przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę.

Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, poprzez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydentem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc **fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc **seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowanie jej seksualności.
3. Przemoc **psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
4. Przemoc **ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną, z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub § 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona samą siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olszanica ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2011 – 2015. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom

I. Adresaci programu.

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Olszanica.

II. Analiza problemów społecznych Gminy Olszanica.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie, z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Gmina Olszanica liczy 5.135 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesku wynosi 470 osób, w tym 229 kobiet. Prawo do zasiłku posiada tylko 68 osób. Aż 288 osób, to osoby długotrwale bezrobotne. Kluczowym problemem Gminy Olszanica jest ubóstwo powiązane ze zjawiskiem uzależnienia się od pomocy społecznej, bezrobocie, niski poziom wykształcenia, alkoholizm, trudności i ograniczenia w dostępie do podstawowych dóbr instytucjonalnych związanych ze zdrowiem, kulturą i edukacją, niepełnosprawności i starzenie się społeczeństwa.

Ze statystyk policyjnych wynika, że w 2010 r. na terenie Gminy Olszanica przeprowadzono 33 interwencje domowe, w tym 10 dotyczących przemocy w rodzinie.

Osobami pokrzywdzonymi były:

kobiety – 12 os.,

małoletni do 13 roku życia – 3 os.,

małoletni od 14 do 18 lat – 3 osoby

mężczyźni – 1 os.

Sprawcami przemocy byli mężczyźni – 10 os, w tym aż 7 dokonało przemocy w wyniku spożycia alkoholu.

Liczba dzieci poszkodowanych w wyniku przemocy przez rodziców, opiekunów pozostających pod wpływem alkoholu – 6 , z tego troje dzieci do 13 roku życia i troje dzieci w wieku od 14 – 18 lat. Sprawcami przemocy w tym przypadku byli ojcowie, w jednym przypadku brat.

W jednym przypadku w wyniku interwencji policyjnej udzielono pomocy medycznej- sprawca przemocy został poddany wytrzeźwieniu.

Informacje dotyczące przemocy domowej Policja przesłała do: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszanicy – 10, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Olszanicy – 2, Placówki Służby Zdrowia – 1, Specjalistycznego Ośrodka dla Ofiar Przemocy w Lesku – 2, sądu i prokuratury – 3.

Interwencje domowe na terenie Gminy Olszanica dotyczące przemocy w rodzinie (procedura niebieskiej karty) w 2010 r. w rozbiciu na poszczególne miejscowości:

Wańkowa - 4,

Uherce Mineralne – 2,

Orelec – 1,

Stefkowa - 1,

Rudenska – 1,

Olszanica – 1.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Olszanicy wynika, że w 2009 roku o wniosków o objęcie leczeniem odwykowym było 24, skierowanych głównie przez GOPS oraz Policję. Efektem działania komisji było skierowanie 1 osoby do sądu i zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego stacjonarnego, 2 osoby podjęły leczenie dobrowolnie w poradni uzależnień.

W 2010 roku było 23, wnioski, ich efektem było skierowanie 1 osoby do sądu o przymusowe leczenie odwykowe, 6 osób dobrowolnie podjęło leczenie odwykowe, w tym 2 leczenie stacjonarne w szpitalu.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszanicy wynika, że w 2010 r. pomocą społeczną objętych było 225 rodzin, osób w tych rodzinach było 746.

Z powodu alkoholizmu pomocą objęto 9 rodzin, a z powodu przemocy 4 rodziny. W 2010 r. zanotowano 1 przypadek konieczności umieszczenia ofiary przemocy w Ośrodku Wsparcia.

Bardzo dużo rodzin - (72) - korzysta ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszanicy dokonał również analizy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy, poprzez przeprowadzenie anonimowych ankiet w trzech „środowiskach” tj. dzieci szkół podstawowych i gimnazjalnych, nauczycieli oraz osób dorosłych. Wyniki i wnioski z przeprowadzonego badania ankietowego stanowią załącznik Nr 1 do Programu.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy, w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy szkole, ale nieuwjętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

III. Cele programu.

Celem Programu jest:

- 1/ zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Olszanica;
- 2/ zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 3/ zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1/ budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy;
- 2/ diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Olszanica;
- 3/ podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie;
- 4/ udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- 5/ oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

IV. Założenia Programu.

Realizacja celów Programu zakłada:

- 1/ uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie;
- 2/ promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy;
- 3/ edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie;
- 4/ działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

V. Zasady Programu.

Program oparty jest na jasnych, klarownych zasadach, do których zalicza się:

- 1/ zasadę **wzajemnej współpracy i współdziałania** organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych, zgodnie z ustawą z dnia 22 stycznia 201 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariatu oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 28, poz. 146) oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnym następstwom,
- 2/ zasadę **jawności działań** organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby, szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowywania w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

VI. Program jest spójny z programami:

- 1/ Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,
- 2/ Strategią Rowiązywania Problemów Społecznych Gminy Olszanica na lata 2008 – 2015.
- 3/ Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Olszanicy na 2011 r.

Program będzie realizowany w oparciu o natępujące akty prawne:

- 1/ ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- 2/ ustawę z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 125, poz. 842),

- 3/ ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- 4/ ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
- 5/ ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.)
- 6/ ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 z późn. zm.),
- 7/ ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm).

VII. Zasoby Gminy Olszanica w zakresie realizacji Programu.

- 1. Zasoby ludzkie – dobre przygotowanie merytoryczne kadry mającej bezpośredni kontakt z przemocą, kompetencje pracowników.
- 2. Zasoby instytucjonalne – instytucje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje oraz organizacje pełniące funkcję wspierającą:
 - a/ ośrodek pomocy społecznej,
 - b/ Policja,
 - c/ gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - d/ placówki oświatowe,
 - e/ ośrodek służby zdrowia,
 - f/ parafie.

VIII. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- 1/ popracie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- 2/ dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- 3/ dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- 4/ otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- 5/ silne więzi rodzinne,
- 6/ chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

IX. Zagrożenia w realizacji programu.

- 1/ stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- 2/ bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- 3/ brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężenia kryzysów,
- 4/ problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- 5/ ubóstwo,
- 6/ brak infrastruktury socjalnej w gminie,
- 7/ zbyt mała współpraca interdyscyplinarna w gminie,
- 8/ brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

X. Realizacja celów Programu:

Cel 1

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Olszanica.

Działania:

1. Określenie w drodze uchwały trybu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Podmiot realizujący działanie:

Rada gminy

2. Powołanie gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podmiot realizujący działanie:

Wójt Gminy.

3. Współpraca w ramach zespołu interdyscyplinarnego:

Podmioty realizujące działanie:

pracownicy socjalni,

przedstawiciele oświaty,

przedstawiciele Policji,

kuratorzy sądowi,

przedstawiciele gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,

przedstawiciele służby zdrowia,

inni w zależności od zasobów i potrzeb

do obowiązków, których należą:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,

- opracowanie i realizacja planów pomocy w indywidualnych przypadkach,

- rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,

- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,

- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,

- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,

- udział w działaniach edukacyjno – informacyjnych.

4. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy:

- propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania się od przemocy,

- szkolenia na temat przemocy,

- prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych,

- wspierania różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,

- organizowanie spotkań edukacyjnych dla mieszkańców np. w świetlicach wiejskich,

- organizowanie konkursów, np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy,

- organizowanie spotkań i pikników rodzinnych,

- powołanie animatorów kultury i liderów środowiskowych,

- dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków.

Podmioty realizujące działania:

- placówki oświatowe,

- referat oświaty, kultury, sportu i promocji UG Olszanica,
- świetlice wiejskie,
- biblioteki,
- ośrodek pomocy społecznej,
- gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
- gminny zespół interdyscyplinarny

Cel 2

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Działania:

1. Izolowanie sprawców od ofiar.
2. Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno – edukacyjnych.
3. Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc.
4. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Lesku o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego.

Podmioty realizujące działania:

- policja,
- ośrodek pomocy społecznej , pracownicy socjalni,
- gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych.

Cel 3

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Utworzenie punktu informacyjnego:
 - udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
 - udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
 - rozpowszechnianie telefonów zaufania” Niebieska Linia”

Podmiot realizujący działania:

ośrodek pomocy społecznej.

2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:
 - podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o Niebieską Kartę,
 - przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu Zespołu interdyscyplinarnego.

Podmioty realizujące działania:

- policja,
- ośrodek pomocy społecznej,
- gminny zespół interdyscyplinarny,
- gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
- przedstawiciele oświaty,
- przedstawiciele służby zdrowia

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Podmioty realizujące działanie:

- ośrodek pomocy społecznej,
- policja,
- gminny zespół interdyscyplinarny

XI. Monitorowanie.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszanicy.

XII. Sprawozdawczość.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszanicy do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy w Olszanicy sprawozdanie z realizacji Programu.

XIII. Finansowanie Programu.

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Olszanica, oraz innych pozyskanych źródeł.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Tadeusz Darosz

**ANALIZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE
NA PODSTAWIE BADANIA ANKIETOWEGO
PRZEPROWADZONEGO NA TERENIE GMINY OLSZANICA
(Styczeń-luty 2011)**

WSTĘP

Zjawisko przemocy w rodzinie jest jednym z największych zagrożeń współczesnej cywilizacji. Rodzina ma decydujący wpływ na prawidłowe wychowanie i kształtowanie się osobowości dziecka. Rodzina powinna być podstawowym środowiskiem opiekuńczo-wychowawczym i socjalizacyjnym dziecka. W ten sposób dostarcza jemu pozytywnych bodźców emocjonalnych, zapewniających prawidłowy rozwój psychofizyczny.

Wielu rodziców nie wypełnia swoich funkcji wychowawczych, a poprzez stosowanie przemocy zarówno fizycznej, jak i psychicznej wobec dzieci przekazuje patologiczne wzorce zachowań. Niepokojące jest to, że formy przemocy stosowane przez rodziców wobec dzieci są niekiedy niezwykle wyrafinowane i dokładnie ukrywane, co powoduje, że osobom spoza środowiska rodzinnego trudno jest dostrzec nieprawidłowości w relacjach rodzinnych.

Z kolei stosowanie kar cielesnych, takich jak: popychanie, szarpanie, pociąganie za ucho, potrząsanie czy bicie, nie jest postrzegane, jako postępowanie nieprawidłowe w procesie wychowania dziecka, co więcej, występuje społeczne przyzwolenie dla tego typu zachowań. Należy jednak pamiętać, że dziecko, które nie nauczy się prawidłowych relacji międzyludzkich w rodzinie, będzie przenosiło patologiczne zachowania na życie w społeczeństwie.

CEL PRACY

Celem przeprowadzonych badań było stwierdzenie:

1. W jakich rodzinach najczęściej dochodzi do przemocy?
2. Jakie formy przemocy najczęściej stosują rodzice wobec swoich dzieci oraz który rodzic częściej stosuje tę przemoc?
3. Czy zjawisko przemocy dotyczy szkół z terenu Gminy Olszanica?

4. Czy mieszkańcy Gminy Olszanica mają świadomość, gdzie mogą zwrócić się o pomoc w przypadku ich skrzywdzenia?
5. Jakie działania należy podjąć, aby przeciwdziałać przemocy w rodzinach i jak ochronić ofiary przemocy?

Analizy dokonano na podstawie anonimowych ankiet przeprowadzonych wśród:

1. Uczniów od klasy IV szkoły podstawowej do kl. III Gimnazjum z terenu Gminy Olszanica. Łącznie 258 dzieci, w tym 144 dziewczynek i 114 chłopców celem zdiagnozowania zjawiska przemocy w relacjach rodzice-dzieci
2. Nauczycieli szkół z terenu Gminy Olszanica, łącznie 44 osoby
3. Osób dorosłych powyżej 18 roku życia zamieszkałych na terenie Gminy Olszanica, łącznie 37 osób, w tym 16 kobiet, 21 mężczyzn

Ad. 1

Ankieta objęto 84 dziewczynek i 60 chłopców szkół podstawowych oraz 60 dziewczynek i 54 chłopców kl. I-III Gimnazjum.

W kwestionariuszu uwzględniono: rodzaj szkoły (podstawowa, gimnazjum), płeć, zainteresowania, warunki socjalne rodziny (warunki mieszkaniowe, zatrudnienie rodziców, otrzymywanie posiłków w domu lub po za nim)

W ankiecie zapytano o: znajomość znaczenia słowa „Przemoc”, czy ankietowanemu zdarzyło się być ofiarą przemocy, czy rodzice stosowali wobec niego (niej) kary cielesne, zapytano o formy agresji w rodzinie (przezywanie, wyśmiewanie, grożenie, bicie, kopanie, zastraszanie, poniżanie, głodzenie, molestowanie seksualne, zamykanie w odosobnieniu). Każdy z uczniów miał możliwość zaznaczenia kilku form agresji, której doznał.

Respondenci byli proszeni o wskazanie, który z rodziców dopuszcza się agresji, czy rodzice nadużywają alkoholu, oraz do kogo ankietowany zwróciłby się o pomoc w przypadku skrzywdzenia go (do drugiego rodzica, wychowawcy, nauczyciela, dyrektora szkoły, policji, innym członkom rodziny, koleżance) - uczniowie mieli możliwość wyboru kilku odpowiedzi.

Zapytano również, czy ankietowany sam stosuje przemoc wobec innych, czy zdarzyło mu się być ofiarą przemocy w szkole, jeżeli tak to, w jakiej formie, jak ankietowany reaguje na okazaną mu przemoc, a także na przemoc okazaną innym, czy ankietowany uważa przemoc za formę rozwiązywania konfliktu, a także, co wpływa na stosowanie przemocy

(telewizja, filmy wideo, czasopisma, przykład dorosłych, zachowanie kolegów, gry komputerowe) – możliwość wybrania kilku odpowiedzi.

Ad. 2.

W kwestionariuszu ankiety dla nauczycieli uwzględniono płeć, rodzaj szkoły, w której nauczyciel uczy, staż pracy, pełnioną funkcję.

Zapytano czy w pracy zawodowej nauczyciel spotkał się z objawami przemocy zastosowanej wobec uczniów w ich domu, jakie były symptomy stosowania przemocy (ślady pobicia, zadrapania, siniaki, uszkodzenia ciała, kończyn, zaniedbany wygląd, zmęczenie dziecka, agresja w zachowaniu, nerwice) ankietowany miał możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi.

Nauczyciele byli proszeni o wskazanie, w jakiej rodzinie wychowuje się dziecko - „ofiara przemocy”, jaka jest skala i częstotliwość tego zjawiska, czy stwierdzono powtarzalność zjawiska wobec tego samego ucznia, jakie kroki podjął ankietowany w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia występowania przemocy domowej wobec ucznia, czy zdaniem ankietowanego zachodzi konieczność opracowania wspólnego lokalnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ponadto zwrócono się z prośbą o podanie maksymalnie 4 propozycji działań, jakie należałoby podjąć w Gminie w celu poprawy sytuacji uczniów dotkniętych przemocą domową.

Ad. 3.

Kwestionariusz ankiety dla dorosłych zawierał pytania o: płeć, wiek, stan cywilny, stan rodzinny, liczbę osób w rodzinie, warunki socjalne rodziny, warunki mieszkaniowe, sytuację materialną rodziny, stan zdrowia.

Ponadto respondenci byli pytani czy ktoś w rodzinie spożywa alkohol, czy zdarzyło mu się być ofiarą przemocy, a jeżeli tak to, w jakiej formie, kto był sprawcą przemocy, co mogło być powodem aktu przemocy. Ankietowany był pytany, w jaki sposób reaguje na okazaną mu przemoc, na przemoc okazaną innym, czy wie, do jakich instytucji należy zgłosić fakt przemocy, a także czy w miejscu zamieszkania czuje się bezpiecznie.

W ankiecie poruszono także problemy społeczne mieszkańców gminy m.in. pytano o dostęp do lekarzy specjalistów, placówek oświatowo-wychowawczych, placówek

kulturalnych, obiektów sportowo-rekreacyjnych, jakich placówek brakuje w gminie i czy ankietowany czuje się bezpiecznie w miejscu zamieszkania.

Ad. 1. 1

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wśród uczniów wykazały; na 258 badanych dzieci – **26** z nich przyznało, że zdarzyło się im być ofiarą przemocy -**10,07%**,

Nie odpowiedziało -199 dzieci,

Nie wiem- 25 dzieci,

8 uczniów nie udzieliło odpowiedzi.

Spośród **26** dzieci, które były „ofiarami przemocy”, **12** przyznało, że rodzice stosowali wobec nich kary cielesne, przy czym **1 dziecko** zaznaczyło, że był to agresywny ojciec, który nadużywa alkoholu.

219 dzieci oświadczyło, że rodzice nie stosują wobec nich kar cielesnych,

27 dzieci nie udzieliło odpowiedzi.

Najczęstszą formą agresji stosowaną w rodzinie wobec dzieci jest (w kolejności od liczby uzyskanych pkt)

1. Przezywanie
2. Grożenie
3. Wyśmiewanie
4. Zamykanie w odosobnieniu
5. Zastraszanie
6. Poniżanie
7. Bicie, kopanie
8. Głodzenie (tylko 1 dziecko)
9. Molestowanie seksualne (1 dziecko).

Przy pytaniu o formę stosowanej przemocy – 36 dzieci dopisało słowa – „żadne z tego”, co może oznaczać, że wobec nich nie była stosowana przemoc.

Przy analizowaniu ankiet zwrócono uwagę na fakt, że dzieci klapsów dawanych im przez rodziców nie uważają za przemoc.

Na pytanie czy twoja mama lub tata dawali Ci klapsa – **TAK** odpowiedziało **61 dzieci**, jednocześnie oświadczając w tym samym pytaniu, „że nigdy nie doświadczyłem przemocy ze strony rodziców: (191 odpowiedzi).

Postawa taka może wynikać z przyzwolenia społecznego dla tego typu negatywnych zachowań. Stosowanie „lekkich” kar cielesnych nie jest postrzegane, jako nieprawidłowe postępowanie w procesie wychowywania dziecka.

Należy jednak pamiętać, że dziecko, które nie nauczy się prawidłowych relacji międzyludzkich w rodzinie, będzie przenosiło patologiczne zachowanie na życie w społeczeństwie.

Dzieci udzielały również odpowiedzi mogące świadczyć, że przemoc oraz stosowanie kar przez rodziców rozumieją, jako działanie wychowawcze; „żeby miały lepsze stopnie”, „że na karę sobie zasłużyły”.

Wśród grupy badanych dzieci **77,52%** mieszka w domach jednorodzinnych, **6,59%** mieszka w bloku.

Ogólnie należy stwierdzić, że dzieci mieszkają w dobrych warunkach – **58,91%** z nich posiada trzy i więcej pokoi,

10,47% dwa pokoje,

67,05% dzieci oświadczyło, że ich mieszkanie jest wyposażone w łazienkę, i wc, tylko jedno dziecko zaznaczyło brak łazienki i wc w domu.

Wśród badanych dzieci **44,17%** posiada tylko jednego pracującego rodzica,

42,64% obydwój rodzice pracują,

7,36% rodziców utrzymuje się z pracy w gospodarstwie rolnym,

5,83% nie pracuje zawodowo, są bezrobotni.

Na pytanie czy rodzice spożywają alkohol, **75,31%** dzieci oświadczyło, że rzadko, przy czym dopisywały, że ma to miejsce przeważnie wtedy, gdy są „goście”, lub w czasie uroczystości rodzinnych,

14,34% dzieci zaznaczyło, że nie widziało jak rodzice spożywają alkohol,

1,94% oświadczyło, że dość często, przeważnie ojciec,

1,16% - w nadmiernych ilościach,

2% - oświadczyło, że rodzice nie spożywają alkoholu,

2,25% dzieci nie udzieliło odpowiedzi.

Z ankiet wynika, że **75,97%** dzieci przed wyjściem do szkoły zjada pierwsze śniadanie w domu. Tylko jedno dziecko przyznało się do faktu głodzenia.

24,03% dzieci nie zjada pierwszego śniadania w domu, ponieważ jest „brak czasu, biorę kanapki do szkoły”,

44,17% dzieci dostaje z domu kanapki (drugie śniadanie) do szkoły,

48,83% dzieci nie bierze kanapek z domu, ponieważ korzysta z obiadu w szkole. Niektóre dzieci traktują obiad w szkole, jako drugie śniadanie.

13 dzieci zaznaczyło, że nie otrzymują drugiego śniadania. Bardzo dużo dzieci korzysta z obiadu w szkole jedząc jednocześnie obiad w domu.

80,62% dzieci zjada obiad w domu,

41,09% dzieci zjada obiad w szkole.

W czterech przypadkach dzieci zaznaczyły, że nie jedzą w ogóle obiadu.

W przypadku przemocy fizycznej rozróżnia się przemoc czynną i bierną. Bierna przemoc fizyczna polega na różnego rodzaju zakazach.

Jej najczęstszymi formami są: stosowanie izolacji, a także wyzywanie, poniżanie.

W przeprowadzonym badaniu do zamykania w odosobnieniu przyznało się **6** dzieci, **12** respondentów było wyśmiewanych przez rodziców,

4 dzieci było poniżanych,

2 dzieci było ośmieszanych.

Ponadto dzieci formę kary najczęściej wymieniały zakaz (szlaban) na komputer, telewizor, telefon, zakaz wychodzenia na podwórko, zakaz spotykania się z kolegami.

Z odpowiedzi na pytania otwarte, w których mogły opisać swoje spostrzeżenia w kwestii, „co to jest przemoc, dlaczego rodzice stosują ją wobec własnych dzieci”, należy stwierdzić, że agresja wśród rodziców narasta. Być może jest ona wynikiem trudnej sytuacji materialnej, a także nie radzenia sobie z własnymi problemami.

Dzieci w większości podawały, jako powód – stres w pracy, wyzywanie się na dzieciach, co może się wiązać z obawą rodziców przed utratą miejsca pracy.

Należy tu stwierdzić, że sytuacja materialna rodziny nie jest decydującym wyznacznikiem, pojawienie się w niej dysfunkcji i przemocy domowej. Bowiem na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego zauważono, że więcej odpowiedzi „o negatywnych, agresywnych zachowaniach było w ankietach wypełnionych przez dzieci w miejscowościach Uherce Mineralne i Olszanica, w których to sytuacja ekonomiczna rodzin przedstawia się stosunkowo lepiej niż np. w Wańkowej, gdzie bezrobocie jest większe i sytuacja materialna rodzin jest trudniejsza.

Analizując wynik badania w Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Wańkowej ma się odczucie większego „ciepła rodzinnego”, dzieci są spokojniejsze i czują się bardziej bezpieczne. Za najbardziej niepokojącą należy uznać sytuację dzieci uczęszczających do ZSP w Uhercach Min.

Odczucie przy analizie ankiet z tej szkoły było następujące: niektóre dzieci nie mają poczucia bezpieczeństwa, są zagubione, nie czują się kochane, uważają, że są niepotrzebne, np. „dziecko rzeźba”, rodzice nie mają dla nich czasu, nie szanują ich.

Dzieci uważają, że rodzice są nieprzygotowani psychicznie do pełnienia swoich ról, spożywają alkohol i nie mogą zapanować nad swoimi złymi emocjami. Było bardzo dużo wypowiedzi, że rodzice są chorzy psychicznie. Nerwowa sytuacja w domu, wpływa na zachowanie dzieci po za nim.

Są one agresywne, skore do przemocy wobec kolegów, a nawet nauczycieli, **31%** uczniów uważa, że zły przykład rodziców ma wpływ na stosowanie przemocy.

Ponadto do agresywnych zachowań przyczyniają się (w kolejności od liczby uzyskanych punktów)

1. Gry komputerowe
2. Telewizja
3. Zachowanie kolegów
4. Filmy wideo
5. Inne – nie wymieniono, jakie
6. Czasopisma

Niektóre z ankietowanych dzieci w ZSP w Uhercach Min. wypowiadały się, „że jest to agresywna szkoła”.

Ogółem spośród wszystkich respondentów aż **33** przyznało się, że było ofiarami przemocy w szkole w formie:

1. Przezywania
2. Wymuszania
3. Zastraszania
4. Wyłudzenia pieniędzy

Na pytanie, do kogo dziecko zwróciłoby się o pomoc w przypadku jego skrzywdzenia, dzieci wymieniły: (w kolejności od liczby uzyskanych punktów):

1. Drugiego rodzica (103)
2. Innego członka rodziny (90)
3. Policji (59)
4. Koleżanka, kolega (43)
5. Wychowawca (38)
6. Nauczyciel (28)
7. Dyrektora szkoły (16)

Aż **28** dzieci nie zwróciłoby się o pomoc do nikogo,

2 dzieci odpowiedziało, że nie wie, do kogo ma się zwrócić,

1 dziecko dopisało, że o pomoc zwróci się do forum internetowego.

Za optymistyczne i pocieszające należy uznać odpowiedzi na pytanie czy dzieci rozwiązują konflikty stosując przemoc. Wszystkie dzieci odpowiedziały **NIE**.

Ankietowani uważają, że najlepszym sposobem rozwiązania konfliktu jest (w kolejności od liczby uzyskanych punktów)

1. Pogodzenie się (164)
2. Rozmowa (125)
3. Pójdzie na kompromis – 66
4. Powiedzieć o konflikcie dorosłym – 41
5. Załatwić dyplomatycznie – 32

21 dzieci uważa, że najlepszym sposobem na rozwiązanie konfliktu jest: „nie dać się”, a **14**, że należy napuścić kolegów.

14 uczniów podało sposób rozwiązania: inne, ale nie napisało, jakie.

1 dziecko odpowiedziało, że nie wie, jakie są sposoby.

Ad.2.1

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowanego wśród nauczycieli wykazały:

W ankiecie wzięło udział 44 nauczycieli, z objawami mogącymi świadczyć o stosowaniu wobec uczniów przemocy w domu spotkało się 8 nauczycieli (**18,18%**). Najczęstszymi zauważonymi symptomami przemocy było:

- Ślady pobicia-**1** osoba
- Zaniedbany wygląd dziecka – **4**
- Zmęczenie dziecka – **3**
- Agresja w zachowaniu dziecka- **6**
- Nerwica dziecka – **7**
- Zadrapania – **1**

Z przeprowadzonego badania wynika, że najczęściej do zjawiska przemocy dochodzi w rodzinach dysfunkcyjnych, rozbitych – **62,5%**;
rodzinach pełnych, o złych warunkach materialnych – **25%**,
rodzinach pełnych o dobrych warunkach materialnych – **12,5%**

Głównym działaniem podjętym przez nauczycieli w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia przemocy domowej wobec uczniów jest – rozmowa z uczniem – **7** przypadków,
Rozmowa z rodzicami- **4** przypadki
Rozmowa z jednym z rodziców- **3** przypadki
Zgłoszenie dyrektorowi szkoły – **3** przypadki

Zgłoszenie do GOPS, prokuratury – 1 przypadek

Nauczyciele nie zgłaszali faktu przemocy do Policji

Ankietowani nauczyciele uważają, że zachodzi konieczność opracowania wspólnego lokalnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, **Tak** – odpowiedziało **20** nauczycieli, w tym, **5** którzy spotkali się z objawami przemocy. **Nie** - odpowiedziało **6** nauczycieli, w tym **1**, który spotkał się z objawami przemocy.

15 nauczycieli nie ma na ten temat zdania, w tym, **2** którzy spotkali się z objawami przemocy. **3** nauczycieli nie udzieliło żadnej odpowiedzi

Na pytanie; „Jakie działania należałoby podjąć w Gminie w celu poprawy sytuacji uczniów dotkniętych przemocą domową” odpowiedziało tylko **21** nauczycieli (**47,72%**), w tym 1 nauczyciel stwierdził, że nie ma zjawiska przemocy i nie widzi powodu do działań.

Pozostali uważają:

1. Prowadzenie programów i zajęć profilaktycznych – **42,86 %**,
2. Pedagogizacja rodziców, udział w warsztatach m.in. „Jak bronić się przed nadmiernym stresem” – **23,81 %**
3. Przeprowadzenie diagnozy środowiska rodzinnego – **17,04 %**
4. Terapia rodzinna, programy wychowawcze i opieka psychologiczno-pedagogiczna – **12,29%**
5. Uaktywnienia działalności świetlic wiejskich, stworzenie kół zainteresowań w bibliotekach, zorganizowanie wypoczynku letniego dla dzieci – **4,00 %**

Ad. 3.1

W badaniu ankietowym wzięło udział **37** osób, w tym **21** mężczyzn i **16** kobiet. Fakt bycia ofiarą przemocy potwierdziło **5** osób, w tym **3** mężczyzn, sprawcami przemocy byli: w przypadku kobiet - mąż (1 os.) i inne osoby (1 os.), w przypadku mężczyzn – mąż (2 os.) i osoby nieznane (1 os.)

Akt przemocy wynikał z powodu:

- spożycia alkoholu przez sprawcę przemocy – **3** osoby
- innych – **2** osoby – w tym jeden mężczyzna dopisał z powodów prawnych

Najczęstszą formą przemocy było:

- groźenie – **2** osoby
- bicie, kopanie- **1** osoba
- znęcanie się fizyczne i psychiczne – **1** osoba
- wyzywanie – **1** osoba,

W dwóch przypadkach zaznaczono słowo „inne”, ale nie dopisano, jakie.

Osoby, które były ofiarami przemocy potwierdzają również, że w ich rodzinach mają miejsce awantury domowe (5 os.), w trzech przypadkach z częstotliwością: rzadko, w dwóch – często.

Ankietowani podali, że na okazaną im przemoc reagują w formie:

- Obrony - **24,32 %**,
- Wezwania pomocy – **8,11 %**
- Zgłoszenia faktu przemocy odpowiednim instytucjom – **10,81%**
- Opuszczeniem mieszkania – **5,41 %**
- Odpowiedzi nie udzieliło – **51,35 %** badanych

Spośród ankietowanych, aż **23** potwierdziło, że ktoś z członków rodziny spożywa alkohol, w tym **6** osób dość często **17** osób rzadko.

Zauważa się, że ankietowani mają świadomość, do jakich instytucji należy zgłosić fakt przemocy.

TAK- **31** osób

NIE – **2** osoby

W trzech przypadkach nie udzielono odpowiedzi.

Respondenci wykazują chęć niesienia pomocy innym ofiarom przemocy.

TAK zadeklarowało – **19 osób**,

Gotowość do wezwania pomocy zadeklarowało **8 osób**,

Zgłoszenie faktu przemocy innym instytucjom – **6 osób**

Wśród instytucji, do której ankietowany w pierwszej kolejności zgłosiłby fakt przemocy największą liczbę punktów zdobyła:

- Policja – 24
- GOPS – 11
- GKRPA – 5
- Placówka służby zdrowia – 3
- Sąd i prokuratura – 2
- Inne – dopisano tel. 112

Respondenci uważają, że głównym problemem mieszkańców gminy jest:

- Bezrobocie – 86,49 %
- Alkoholizm – 56,77 %
- Ubóstwo – 29,73 %

- Dysfunkcyjność rodzin, bezradność opiekuńczo-wychowawcza i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaniedbanie dzieci, rozpad więzi rodzinnych – 18,92 %
- Problemy związane ze starzeniem się – 13,51 %
- Tylko trzy osoby spośród ankietowanych odpowiedziało, że problemem jest przemoc domowa oraz marginalizacja i wykluczenie społeczne

Wśród działań, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji jej mieszkańców badani wymienili w kolejności wg liczby punktów:

- Zwiększenie miejsc pracy,
- Poprawa warunków materialnych ludzi,
- Zwiększenie środków na pomoc społeczną,
- Konsultacje,
- Profilaktyka,
- Edukowanie młodzieży,
- Szkolenie rodziców,
- Tworzenie świetlic socjoterapeutycznych,
- Prace społecznie użyteczne,
- Kontrola sklepów z napojami alkoholowymi.

W kwestii dotyczącej dostępu w gminie do placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych przeważała odpowiedź, że dostęp jest dobry, niewystarczający otrzymały obiekty sportowo-rekreacyjne.

Mieszkańcy gminy uważają, że do rozwiązania problemów społecznych gminy, a tym samym zmniejszenia zjawiska przemocy domowej, przyczyni się powstanie takich obiektów jak (w kolejności od liczby uzyskanych punktów)

- Boiska sportowe,
- Sale gimnastyczne
- Basen
- Place zabaw
- Kawiarnia
- Ośrodki dla dzieci
- Siłownia i club fitness
- Kino
- Wyciąg narciarski

Z ankiety wynika, że mieszkańcy gminy czują się bezpieczni w swoim miejscu zamieszkania

TAK – 35 osób tj. 94,59%

NIE – 1 osoba tj. 2,7 %

1 osoba nie udzieliła odpowiedzi - 2,7%.

WNIOSKI

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do badania. Mówiąc o niej należy pamiętać, że jest ona zjawiskiem, które może nie w zatrważającej skali, ale występuje w społeczeństwie Gminy Olszanica. Bardzo często jest ona skrzętnie ukrywana przez ofiary, jako wstydliva tajemnica.

Przemoc diagnozowana w rodzinie rodzi niezmiernie szkodliwe konsekwencje dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Najbardziej jednak niepokojące jest to, że przemoc rodzi przemoc, tworząc swoistą pętlę przemocy.

Z przeprowadzonych badań ankietowych wynika, że w naszej Gminie „przemoc domowa ma raczej charakter sporadyczny”.

Natomiast niepokój budzi narastanie przemocy szkolnej. Stwarza to konieczność podjęcia przez Dyrektorów Szkół odpowiednich kroków w celu poprawy efektywności pracy nauczycieli, zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych oraz ich różnorodność.

Działanie szkół w zakresie przeciwdziałania przemocy i agresji powinny polegać na wykryciu uczniów z grup ryzyka, rozpoznanie sytuacji w rodzinie uczniów, organizowaniu kompleksowej pomocy pedagogiczno-psychologicznej dla uczniów wykazujących trudności wychowawczo-dydaktyczne.

W przypadku podejrzenia przemocy względem ucznia, szkoły muszą podjąć działanie wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Sądem Rejonowym.

Ponadto do działań szkół powinny należeć czynności mające na celu podnoszenie świadomości rodziców i uczniów tj. pedagogizacja rodziców, poradnictwo indywidualne, zajęcia terapeutyczne oraz różnorodne działania profilaktyczne poprzez realizację programów profilaktycznych, pikników rodzinnych, spektakli i happeningów dotyczących problematyki przemocy.

Działania, jakie należałoby podjąć w celu zniwelowania zjawiska przemocy powinny opierać się przede wszystkim na profilaktyce i czynnościach prewencyjnych.

Należy:

1. Systematycznie diagnozować sytuację rodzin.

2. Podnosić wrażliwość społeczną wobec przemocy w rodzinie poprzez systematyczną edukację środowiska lokalnego (ulotki, plakaty, broszury).
3. Rozpowszechniać informacje o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.
4. Systematycznie podnosić kwalifikacje i wiedzę przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problemem przemocy w rodzinie (szkolenia), ze szczególnym uwzględnieniem szkoleń dla nauczycieli.
5. Określić procedurę postępowania i współpracy i przepływu informacji poszczególnych służb i instytucji.
6. Proponować skuteczne sposoby powstrzymywania się od przemocy.
7. Prowadzić kampanię zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych.
8. Organizować konkursy np. plastyczne wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.
9. Wspierać różne formy spędzania wolnego czasu, promujące zachowanie spokojne, nieagresywne.
10. Wzmocnić i rozwinąć działalność Gminnego Ośrodka Kultury – powołać animatorów kultury, liderów środowiskowych.
11. Organizować spotkania edukacyjne dla mieszkańców gminy, np. w świetlicach wiejskich, bibliotekach.
12. Zwiększyć zaufanie do służb i instytucji pomagających osobom pokrzywdzonym.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Tadeusz Dorosz
Tadeusz Dorosz